

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014/36/EU IRÁNYELVE

(2014. február 26.)

a harmadik országbeli állampolgárok idénymunkásként való munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 79. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség fokozatos létrehozása céljából rendelkezik a menekültügy, a bevándorlás és a harmadik országbeli állampolgárok jogainak védelme terén elfogandó intézkedésekről.
- (2) Az EUMSZ úgy rendelkezik, hogy az Unió közös bevándorlási politikát alakít ki, amelynek célja a migrációs hullámok hatékony kezelése azok minden szakaszában, és méltányos bánásmód biztosítása a harmadik országok azon állampolgárai számára, akik jogszerűen tartózkodnak valamely tagállamban. Ebből a célból az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak intézkedéseket kell megállapítania a harmadik országbeli állampolgárok beutazásának és tartózkodásának feltételeire, valamint jogainak meghatározására vonatkozóan.
- (3) Az Európai Tanács által annak 2004. november 4-i ülésén elfogadott Hágai Program elismerte, hogy a legális migráció fontos szerepet fog játszani a gazdasági fejlődés elősegítésében, és felkérte a Bizottságot, hogy terjesszen elő a legális migrációra vonatkozó szakpolitikai tervet, beleértve a beutazás és tartózkodás engedélyezésére vonatkozó olyan eljárásokat, amelyek képesek gyorsan alkalmazkodni a migráns munkaerő iránti munkaerőpiaci keresletben megfigyelhető ingadozásokhoz.
- (4) Az Európai Tanács a 2006. december 14–15-i ülésén számos intézkedésről állapodott meg 2007-re vonatkozóan. Az említett intézkedések közé tartozik többek

között a nemzeti hatásköröket teljes mértékben tiszteletben tartó, megfelelően irányított legális bevándorlásra vonatkozó szakpolitikák kidolgozása is annak érdekében, hogy segítséget nyújtson a tagállamok jelenlegi és jövőbeli munkaerő-szükségleteinek kielégítéséhez. Az Európai Tanács kérte, hogy kerüljön sor az ideiglenes migrációt megkönnyítő eszközök feltérképezésére is.

- (5) Az Európai Tanács 2008. október 16-i ülésén elfogadott Európai Bevándorlási és Menekültügyi Paktum kifejezi az Unió és tagállamai elkötelezettségét az iránt, hogy a migráció jelentette kihívásokat és lehetőségeket méltányos, hatékony és következetes szakpolitika keretében kezeljék. A paktum a közös bevándorláspolitikai alapját képezi, melyet a tagállamok közötti szolidaritás szelleme, valamint a harmadik országokkal folytatott, a migrációs áramlások megfelelő kezelésén alapuló együttműködés vezérel nem csupán a fogadó országok, hanem a származási országok és a migránsok érdekében is.
- (6) Az Európai Tanács a 2009. december 11-én elfogadott Stockholmi Programban elismeri, hogy a munkaerő bevándorlása hozzájárulhat a versenyképesség és a gazdaság élénkítéséhez, valamint – összefüggésben az Unió előtt álló fontos demográfiai kihívásokkal, melyek miatt nőni fog a munkaerő iránti kereslet – a rugalmas bevándorláspolitikai jelentősen hozzájárul majd az Unió hosszú távú gazdasági fejlődéséhez és teljesítményéhez. A Stockholmi Program kiemeli annak fontosságát is, hogy biztosítani kell a tagállamok területén jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokkal való méltányos bánásmódot, valamint a migráció és fejlesztés közötti kapcsolat optimalizálását. A Stockholmi Program felkérést tartalmaz a Bizottsághoz és az Európai Tanácshoz, hogy folytassák a Bizottság 2005. december 21-i közleményében foglalt, a legális migrációról szóló politikai terv végrehajtását.
- (7) Ezen irányelvnek hozzá kell járulnia a migrációs hullámok hatékony kezeléséhez az idényszerű ideiglenes migráció speciális területén, illetve az idénymunkások tisztességes munka- és életkörülményeinek biztosításához azáltal, hogy a beutazásra és tartózkodásra vonatkozóan méltányos és átlátható szabályokat rögzít, valamint meghatározza az idénymunkások jogait, miközben megfelelő ösztönzőkkel és biztosítékokkal megakadályozza, hogy az ideiglenes tartózkodás az engedélyezettnél tovább tartson vagy állandóvá váljon. Ezenkívül a 2009/52/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽⁴⁾ meghatározott szabályok hozzá fognak járulni annak megakadályozásához, hogy az ideiglenes tartózkodás illegális tartózkodássá váljon.

⁽¹⁾ HL C 218., 2011.7.23., 97. o.

⁽²⁾ HL C 166., 2011.6.7., 59. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2014. február 5-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2014. február 17-i határozata.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. június 18-i 2009/52/EK irányelve az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókra és intézkedésekre vonatkozó minimumszabályokról (HL L 168., 2009.6.30., 24. o.).

- (8) A tagállamoknak ezt az irányelvet nem, fajon, bőrszínen, etnikai vagy társadalmi hovatartozáson, genetikai jellemzőkön, nyelven, valláson vagy meggyőződésen, politikai vagy egyéb véleményen, nemzeti kisebbséghez tartozáson, vagyonon, születésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés nélkül kell végrehajtaniuk, különösen a 2000/43/EK tanácsi irányelvvel⁽¹⁾ és a 2000/78/EK tanácsi irányelvvel⁽²⁾ összhangban.
- (9) Ez az irányelv nem érinti a vonatkozó csatlakozási okmányok kapcsolódó rendelkezéseiben meghatározott, a tagállamok munkaerőpiacaira való belépésre vonatkozó uniós preferencia elvét.
- (10) Ez az irányelv nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy meghatározzák, hány harmadik országból érkező, harmadik országbeli állampolgár számára engedélyezik az idegymunka-vállalás céljából való beutazást és a területükön való tartózkodást az EUMSZ-ben meghatározottaknak megfelelően.
- (11) Ezen irányelv nem érinti a szolgáltatásnyújtásnak az EUMSZ 56. cikke keretében lefektetett feltételeit. Így különösen, nem érinti azokat a munkaviszonyra vonatkozó szabályokat, amelyek a 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ értelmében valamelyik tagállamban letelepedett vállalkozás által egy másik tagállam területén történő szolgáltatásnyújtás céljából kiküldött munkavállalókra vonatkoznak.
- (12) Ezen irányelv hatálya alá az idegymunkások és a munkáltatók közötti közvetlen munkaviszonynak kell tartoznia. Amennyiben azonban valamely tagállam nemzeti joga lehetővé teszi, hogy harmadik országbeli állampolgárok idegymunkásként a területére beutazzanak és ott tartózkodjanak a területén letelepedett olyan foglalkoztatási szolgáltatókon vagy munkaerő-kölcsönző ügynökségeken keresztül, amelyek közvetlen szerződéses kapcsolatban állnak az idegymunkással, akkor ezen irányelv hatályának ezekre a szolgáltatókra és ügynökségekre is ki kell terjednie.
- (13) Ezen irányelv átültetésekor a tagállamoknak – adott esetben a szociális partnerekkel konzultálva – el kell készíteniük azon foglalkoztatási ágazatok listáját, amelyek esetében a végzett tevékenységek az év adott szakaszához kötődnek. Az év adott szakaszához kötődő tevékenységek jellemzően olyan ágazatokban fordulnak elő, mint a mezőgazdaság és a kertészet (különösen a vetési/ültetési vagy betakarítási időszakban) vagy a turizmus (különösen a szabadságok időszakában).
- (14) Ezen irányelv fakultatív rendelkezéseinek végrehajtása során a tagállamoknak lehetőségük van arra, hogy a
- nemzeti jog erre vonatkozó rendelkezése esetén, és az EUMSZ 10. cikkében foglalt megkülönböztetésmentesség elvével összhangban kedvezőbb bánásmódban részesítsék adott harmadik országok állampolgárait más harmadik országok állampolgáraival szemben.
- (15) Idegymunkásként csak akkor nyújtható be beutazás és ott-tartózkodás engedélyezése iránti kérelem, ha a harmadik országbeli állampolgár lakóhelye a tagállamok területén kívül található.
- (16) Az ezen irányelvben meghatározott céllal kért beutazásnak és tartózkodásnak kellően indokolt esetekben megtagadhatónak kell lennie. Különösen abban az esetben kerülhet sor a beutazás és tartózkodás megtagadására, ha a tagállam a tények vizsgálata alapján úgy véli, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár veszélyt jelenthet a közrendre, a közbiztonságra vagy a közegészségre.
- (17) Ez az irányelv nem érinti a 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁴⁾ alkalmazását.
- (18) Ez az irányelv nem érintheti hátrányosan a munkavállalás céljából valamely tagállamban már jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok részére már biztosított jogokat.
- (19) A schengeni vívmányokat teljes körűen alkalmazó tagállamok esetében a 810/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet (Vízumkódex)⁽⁵⁾, az 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet (a továbbiakban: a Schengeni Határ-ellenőrzési Kódex)⁽⁶⁾, valamint az 539/2001/EK tanácsi rendeletet⁽⁷⁾ teljes egészükben alkalmazni kell. Ennek megfelelően a kilencven napot meg nem haladó tartózkodás esetében az idegymunkásoknak a schengeni vívmányokat teljes körűen alkalmazó tagállamok területére történő beutazásának és ott-tartózkodásának feltételeit az említett jogi eszközök szabályozzák, míg ezen irányelv csak a foglalkoztatáshoz jutás kritériumait és követelményeit szabályozza. Azoknak a tagállamoknak az esetében, amelyek a schengeni vívmányokat nem alkalmazzák teljes körűen, az Egyesült Királyság és Írország kivételével, kizárólag a Schengeni Határ-ellenőrzési Kódex alkalmazandó. A schengeni vívmányoknak az ezen irányelvben említett rendelkezései a schengeni vívmányok azon részéhez tartoznak, amelyben Írország és az Egyesült Királyság nem vesz részt, és ezért ezeket a rendelkezéseket rájuk nem alkalmazandók.

(1) A Tanács 2000. június 29-i 2000/43/EK irányelve a személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról (HL L 180., 2000.7.19., 22. o.).

(2) A Tanács 2000. november 27-i 2000/78/EK irányelve a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról (HL L 303., 2000.12.2., 16. o.).

(3) Az Európai Parlament és a Tanács 1996. december 16-i 96/71/EK irányelve a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről (HL L 18., 1997.1.21., 1. o.).

(4) Az Európai Parlament és a Tanács 2008. december 16-i 2008/115/EK irányelve a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról (HL L 348., 2008.12.24., 98. o.).

(5) Az Európai Parlament és a Tanács 2009. július 13-i 810/2009/EK rendelete a Közösségi Vízumkódex létrehozásáról (Vízumkódex) (HL L 243., 2009.9.15., 1. o.).

(6) Az Európai Parlament és a Tanács 2006. március 15-i 562/2006/EK rendelete a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról (HL L 105., 2006.4.13., 1. o.).

(7) A Tanács 2001. március 15-i 539/2001/EK rendelete a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról (HL L 81., 2001.3.21., 1. o.).

- (20) Ennek az irányelvnek meg kell határozni a beutazásra és tartózkodásra vonatkozó kritériumokat és követelményeket, valamint a kilencven napot meg nem haladó tartózkodás elutasításának, visszavonásának, illetve az ilyen tartózkodás meghosszabbítása/megújítása megtagadásának okait, amennyiben idénymunkásként való munkavállalásról van szó. Amikor az idénymunka céljára rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokat bocsátanak ki, a schengeni vívmányoknak a tagállamok területére való beutazásra vonatkozó rendelkezéseit, valamint a vízumok elutasítására, meghosszabbítására, megsemmisítésére vagy visszavonására vonatkozó rendelkezéseit ennek megfelelően alkalmazni kell. Mindenekelőtt a vízum elutasítására, megsemmisítésére vagy visszavonására vonatkozó döntésről és az annak alapjául szolgáló indokokról a Vízumkódex 32. cikke (2) bekezdésének és 34. cikke (6) bekezdésének megfelelően, a Vízumkódex VI. mellékletében található formanyomtatványon értesíteni kell a kérelmezőt.
- (21) A kilencven napot meghaladó tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkező idénymunkások tekintetében ebben az irányelvben meg kell határozni mind a területre való belépés és az ott-tartózkodás feltételeit, mind a tagállamokban történő munkavállaláshoz való hozzáférés kritériumait és követelményeit.
- (22) Ezen irányelvnek rugalmas belépési rendszert kell bevezetnie, amely a keresleten és olyan objektív kritériumokon alapul, mint például az érvényes munkaszerződés vagy a kötelező érvényű állásajánlat, amely feltünteti a szerződés vagy munkaviszony lényeges szempontjait.
- (23) A tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani annak megvizsgálására, hogy az adott állás nem tölthető-e be a hazai munkaerőpiacról.
- (24) A tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy elutasíthassák a beutazás és tartózkodás engedélyezésére irányuló kérelmet, különösen akkor, ha egy harmadik országbeli állampolgár nem felelt meg az idénymunkásként való beutazását és tartózkodását engedélyező valamely korábbi döntésből eredő kötelezettségének, amely szerint az idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány lejártát követően el kell hagynia az érintett tagállam területét.
- (25) A tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy az ebben az irányelvben meghatározott eljárásokkal való esetleges visszaélések elkerülésére a munkáltatótól megköveteljék az illetékes hatóságokkal való együttműködést és azt, hogy bocsásson rendelkezésre minden e célra szükséges információt.
- (26) Egy olyan összevont eljárás létrehozása, amelynek alapján a tartózkodást és a munkavállalást is magában foglaló összevont engedélyt állítanak ki, várhatóan hozzájárul a tagállamokban jelenleg alkalmazandó szabályok egyszerűsítéséhez. Ez nem érintheti a tagállamok arra vonatkozó jogát, hogy kijelöljék a nemzeti hatóságokat és meghatározzák, hogy a közigazgatás szerkezetének és gyakorlásának nemzeti sajátosságaival összhangban azok milyen módon vegyenek részt az összevont eljárásban.
- (27) Az ezen irányelv szerinti illetékes hatóságok kijelölése nem sértheti más hatóságoknak és – adott esetben – a szociális partnereknek a kérelem elbírálásával és az arról szóló döntés meghozatalával kapcsolatos, a nemzeti jog és/vagy gyakorlat szerinti szerepét és feladatait.
- (28) Ennek az irányelvnek bizonyos fokú rugalmasságot kell biztosítania a tagállamok számára az idénymunkások beutazására, tartózkodására és munkavállalására vonatkozóan kibocsátandó jogosítványokat illetően. A hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumnak a 12. cikk (2) bekezdése a) pontja szerinti kibocsátása nem érintheti a tagállamoknak arra vonatkozó lehetőségét, hogy előzetesen engedélyt adjanak az érintett tagállamban történő munkavállalás céljára. Mindazonáltal annak érdekében, hogy garantált legyen az ebben az irányelvben meghatározott munkavállalási feltételek ellenőrzése és teljesítése, az előzetes engedélyekben egyértelművé kell tenni, hogy azokat idényjellegű munkavállalás céljából bocsátották ki. Ha csak rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokat bocsátanak ki, a tagállamoknak a vízumkérelem „megjegyzések” rovatát kell erre a célra használniuk.
- (29) A kilencven napot meg nem haladó tartózkodások esetében a tagállamoknak kell eldönteniük, hogy rövid távú tartózkodásra jogosító vízumot vagy munkavállalási engedély mellett rövid távú tartózkodásra jogosító vízumot bocsátanak-e ki, ha az érintett harmadik országbeli állampolgár az 539/2001/EK rendeletnek megfelelően vízumkötelezettség hatálya alá tartozik. Amennyiben a harmadik országbeli állampolgár nem tartozik vízumkötelezettség hatálya alá, és ha a tagállam nem alkalmazta az említett rendelet 4. cikkének (3) bekezdését, a tagállamnak az idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítványként munkavállalási engedélyt kell részére kibocsátania. A kilencven napot meghaladó tartózkodások esetében a tagállamoknak a következő engedélyek valamelyikét kell kibocsátaniuk: hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum, idénymunka-vállalási engedély vagy idénymunka-vállalási engedély mellett hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum, ha a nemzeti jog értelmében a tagállam területére való belépéshez hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum szükséges. Ennek az irányelvnek egyik rendelkezése sem zárhatja ki, hogy a tagállamok a munkavállalási engedélyt közvetlenül a munkáltatónak állítsák ki.
- (30) Amennyiben kizárólag a tagállam területére való belépéshez vízum szükséges és a harmadik országbeli állampolgár teljesíti az idénymunka-vállalási engedély kibocsátására vonatkozó feltételeket, az érintett tagállamnak minden lehetséges módon elő kell segítenie, hogy a harmadik országbeli állampolgár megkapja a szükséges vízumot, és biztosítania kell, hogy az illetékes hatóságok ténylegesen együttműködjenek ebből a célból.

- (31) A tartózkodás maximális időtartamát a tagállamok határozzák meg és azt öttől kilenc hónapig terjedő időtartamra kell korlátozni, aminek az ideny munka fogalom meghatározásával együtt azt kell biztosítani, hogy a végzett munka ténylegesen idenyjellegű legyen. Rendelkezni kell arról, hogy a tartózkodás maximális időtartamán belül lehetőség legyen a szerződés meghosszabbítására vagy arra, hogy az ideny munkás munkáltatót váltson, amennyiben a beutazásra és a tartózkodásra vonatkozó kritériumok továbbra is teljesülnek. Ez a lehetőség azt hivatott biztosítani, hogy csökkenjen a visszaélések kockázata, amellyel az ideny munkások akkor szembesülhetnek, ha egyetlen munkáltatóhoz vannak kötve, valamint így rugalmasabban lehet reagálni a munkáltatók pillanatnyi munkaerő-szükségletére. Az ideny munkás azon lehetősége, hogy az ebben az irányelvben meghatározott feltételek mellett másik munkáltatónál lépjen munkaviszonyba, nem teheti lehetővé az ideny munkás számára egyben azt is, hogy munkanélkülivé válása esetén a tagállamok területén állást keressen.
- (32) A tartózkodás meghosszabbításáról vagy az ideny munkavállalásra vonatkozó jogosítvány megújításáról való döntéshozatal során célszerű, hogy a tagállamok figyelembe tudják venni a munkaerő-piaci helyzetet.
- (33) Azokban az esetekben, amikor az ideny munkás számára kilencven napot meg nem haladó tartózkodást engedélyeztek, és a tagállam úgy dönt, hogy ezt a tartózkodást kilencven napot meghaladó időtartamra meghosszabbítja, a rövid távú tartózkodásra jogosító vízum helyébe vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumot vagy ideny munka-vállalási engedélyt kell kibocsátani.
- (34) Figyelembe véve a körkörös migráció bizonyos aspektusait, valamint a harmadik országbeli ideny munkásoknak egy ideyen túlmenő foglalkoztatási kilátásait, illetve az uniós munkáltatók azon érdekét, hogy stabilabb és már képzett munkaerőre számíthassanak, könnyített beutazási és tartózkodási eljárások igénybevételének lehetőségét kell biztosítani azon jóhiszemű harmadik országbeli állampolgárok számára, akik a megelőző öt év során legalább egy alkalommal engedélyt kaptak arra, hogy ideny munkásként beutazzanak valamely tagállam területére és ott tartózkodjanak, és akik mindenkor tiszteletben tartották az adott tagállam területére való belépés és ott tartózkodás tekintetében ezen irányelv értelmében meghatározott összes kritériumot és feltételt. Ezen eljárások által azonban a foglalkoztatás idenyjellegére vonatkozó követelmény nem sérülhet, illetve az nem járszható ki.
- (35) A tagállamoknak minden tőlük telhetőt meg kell tenniük annak biztosítása érdekében, hogy a beutazás és tartózkodás feltételeire – többek között az ebben az irányelvben megállapított jogokra és köteleességekre, valamint eljárási biztosítékokra, illetve az adott tagállam területén ideny munkásként való tartózkodás és munkavállalás iránti kérelemhez csatolandó minden dokumentumszerű bizonyítéokra – vonatkozó információk a kérelmezők rendelkezésére álljanak.
- (36) A tagállamoknak a munkáltatókkal szembeni hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókról kell rendelkezniük az ezen irányelv szerinti kötelezettségek megszegésének esetére. Az említett szankciók állhatnak a 2009/52/EK irányelv 7. cikkében meghatározott intézkedésekből is és – adott esetben – ki kell terjedniük a munkáltatónak az ideny munkásokkal szembeni kártérítési felelősségére is. Gondoskodni kell az ahhoz szükséges mechanizmusok meglétéről, hogy az ideny munkások hozzájuthassanak az őket megillető kártérítéshez abban az esetben is, ha már nem tartózkodnak az érintett tagállam területén.
- (37) Meg kell állapítani az ideny munkásként történő beutazás és tartózkodás iránti kérelem elbírálására irányadó eljárási szabályokat. Az eljárásnak – figyelemmel a tagállami közigazgatások szokásos munkamennyiségére – hatékonynak és működőképesnek, valamint – az érintettek megfelelő jogbiztonsága érdekében – átláthatónak és méltányosnak kell lennie.
- (38) A rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok esetében az eljárási biztosítékokra a schengeni vívmányok vonatkozó rendelkezései az irányadók.
- (39) A tagállamok illetékes hatóságainak benyújtásukat követően a lehető legrövidebb időn belül el kell bírálniuk az ideny munka-vállalásra vonatkozó jogosítvány iránti kérelmeket. A meghosszabbítás vagy megújítás iránti kérelmek kapcsán – amennyiben azokat a jogosítvány érvényességi idején belül nyújtják be – a tagállamoknak meg kell tenniük minden esszerű lépést annak biztosítására, hogy az ideny munkás a folyamatban lévő közigazgatási eljárás miatt ne kényszerüljön az adott munkáltatóval fennálló munkaviszonya megszakítására vagy ne legyen akadályozott abban, hogy új munkáltatóval munkaviszonyt létesítsen. A kérelmezőknek a lehető legrövidebb időn belül be kell nyújtaniuk a meghosszabbítás vagy megújítás iránti kérelmüket. Az ideny munkás számára minden esetben lehetővé kell tenni, hogy az érintett tagállam területén maradjon és – adott esetben – folytassa a munkavégzést mindaddig, amíg az illetékes hatóságok a meghosszabbítási vagy megújítási kérelméről jogerősen döntenek.
- (40) Az ideny munka jellegére tekintettel ajánlott, hogy a tagállamok ne számítsanak fel díjat a kérelmek kezeléséért. Abban az esetben, ha valamely tagállam mégis úgy dönt, hogy díjat számít fel, a díj nem lehet aránytalanul vagy túlzottan magas.
- (41) Minden ideny munkás számára megfelelő életkörülményeket biztosító szállásról kell gondoskodni. Az illetékes hatóságot a szálláshelyben bekövetkezett minden változásról tájékoztatni kell. Amennyiben a szálláshely biztosítására a munkáltató által vagy rajta keresztül kerül sor, a bérleti díj nem lehet túlzottan magas az ideny munkás nettó javadalmazásához és a szálláshely minőségéhez viszonyítva, a bérleti díjat nem lehet automatikusan levonni az ideny munkás fizetéséből, a munkáltatónak olyan bérleti szerződést vagy azzal egyenértékű dokumentumot kell az ideny munkás rendelkezésére bocsátania, amely tartalmazza a szálláshely bérlésének feltételeit, és a munkáltatónak biztosítani kell, hogy a szálláshely megfeleljen az érintett tagállamban hatályban lévő általános egészségügyi és biztonsági előírásoknak.

(42) Azon harmadik országbeli állampolgárok részére, akik érvényes úti okmány és valamely, a schengeni vívmányokat teljes körűen alkalmazó tagállam által ezen irányelv értelmében kiállított idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány birtokában vannak, száznál több napos időszakonként legfeljebb kilencven napig tartó időtartamra lehetővé kell tenni a schengeni vívmányokat teljes körűen alkalmazó tagállamok területére való belépést és az azon belüli szabad mozgást, a Schengeni Határ-ellenőrzési Kódexnek és a Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormánya között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény⁽¹⁾ (Schengeni Végrehajtási Egyezmény) – 21. cikkének megfelelően.

(43) Tekintettel az idénymunkásként dolgozó harmadik országbeli állampolgárok különösen kiszolgáltatott helyzetére és megbízatásuk ideiglenes jellegére, gondoskodni kell az idénymunkásként dolgozó harmadik országbeli állampolgárok jogainak hatékony védelméről, a szociális biztonság területén is, a szabályok betartásának rendszeres ellenőrzéséről, valamint teljes mértékben garantálni kell a fogadó tagállam állampolgáraival szemben alkalmazottal egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartását, ennek során nem eltérve az adott munkahelyen végzett azonos munkáért juttatott azonos javadalmazás koncepciójától, a munkakörülményekre vonatkozó, bármely szinten megkötött vagy kötelezően előírt kollektív és egyéb megállapodásokat alkalmazva a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban, a fogadó tagállam állampolgáira vonatkozókkal megegyező feltételek mellett.

(44) Ez az irányelv az 1961. október 18-i Európai Szociális Chartában és – adott esetben – a migráns munkavállalók jogállásáról szóló, 1977. november 24-i európai egyezményben szereplő jogok és elvek sérelme nélkül alkalmazandó.

(45) A fogadó tagállam állampolgárságával rendelkező munkavállalókra alkalmazandó jogszabályokon, közigazgatási és szabályozási rendelkezéseken túl a választott bírósági határozatokat, a fogadó tagállam nemzeti jogával és/vagy gyakorlatával összhangban lévő, bármely szinten megkötött kollektív megállapodásokat és szerződéseket alkalmazni kell az idénymunkásként dolgozó harmadik országbeli állampolgárokra is a fogadó tagállam állampolgáira vonatkozókkal megegyező feltételek szerint.

(46) Az idénymunkásként dolgozó harmadik országbeli állampolgárok számára egyenlő bánásmódot kell biztosítani a

883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ 3. cikkében felsorolt ágazatai tekintetében. Ezen irányelv nem harmonizálja a tagállamok szociális biztonsági jogszabályait és nem terjed ki a szociális ellátásra. Ezen irányelv csupán arra szorítkozik, hogy a szociális biztonság területén alkalmazzák az egyenlő bánásmód elvét az ezen irányelv hatálya alá tartozó személyekre. Ez az irányelv nem biztosíthat több jogot ahhoz képest, mint amelyeket a szociális biztonság területére vonatkozó hatályos uniós jogszabályok előírnak a tagállamok közötti határokon átnyúló érdekeltséggel rendelkező, harmadik országbeli állampolgárok számára.

Tekintettel az idénymunkások tartózkodásának ideiglenes jellegére, valamint az 1231/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³⁾ sérelme nélkül, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a családi és a munkanélküli ellátásokat kizárják az idénymunkásoknak a saját állampolgáraikkal szemben alkalmazottal egyenlő bánásmód elvének alkalmazása köréből, és a tagállamok számára lehetővé kell tenni azt, hogy az egyenlő bánásmód elvének alkalmazását az oktatás, a szakképzés, valamint az adókedvezmények tekintetében korlátozzák.

Ez az irányelv nem rendelkezik a családegyesítésről. Ez az irányelv továbbá nem biztosít jogokat az uniós jog hatályán kívül eső helyzetek – így például valamely harmadik országban lakóhellyel rendelkező családtagok – tekintetében. Ez a rendelkezés ugyanakkor nem sértheti a valamely harmadik országban lakóhellyel rendelkező azon túlélő hozzátartozók jogát, akik az idénymunkás után hozzátartozói nyugellátásra jogosultak. Ez nem érinti a nyugdíjrendszerekhez való hozzájárulásokra vonatkozó *de minimis* szabályokat rögzítő nemzeti jogszabályok tagállamok általi megkülönböztetésmentes alkalmazását. Mechanizmusokat kell bevezetni annak érdekében, hogy az adott tagállamban való tartózkodás ideje alatt biztosított legyen a tényleges szociális biztonság és – adott esetben – az idénymunkás szerzett jogainak átvitele.

(47) Az uniós jog nem korlátozza a tagállamoknak a szociális biztonsági rendszerük kialakítására vonatkozó hatáskörét. Uniós szintű harmonizáció hiányában az egyes tagállamok állapítják meg a szociális biztonsági ellátások nyújtásának feltételeit, valamint ezen ellátások összegét és folyósításuk időtartamát. E hatáskör gyakorlása során azonban a tagállamok kötelesek tiszteletben tartani az uniós jogot.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 883/2004/EK rendelete a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról (HL L 166., 2004.4.30., 1. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010. november 24-i 1231/2010/EU rendelete a 883/2004/EK rendelet és a 987/2009/EK rendelet harmadik országok e rendeletek által csupán állampolgárságuk miatt nem érintett állampolgáraira való kiterjesztéséről (HL L 344., 2010.12.29., 1. o.).

⁽¹⁾ HL L 239., 2000.9.22., 19. o.

- (48) Az egyenlő bánásmóddhoz való jognak ezen irányelv értelmében a szociális biztonság területén történő korlátozása nem érintheti az 1231/2010/EU rendeletének alkalmazása során biztosított jogokat.
- (49) Ezen irányelv és különösen a jogokra, a munkakörülményekre, valamint az elszállásolásra vonatkozó rendelkezések megfelelő végrehajtásának biztosítása érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy megfelelő mechanizmusokat vezessenek be a munkáltatók nyomon követésére, valamint hogy hatékony és megfelelő ellenőrzéseket hajtsanak végre saját területükön. A munkáltatókat elsődlegesen a tagállamok illetékes hatóságai által elvégzendő kockázatelemzés alapján kell kiválasztani ellenőrzésre, olyan tényezők figyelembevételével, mint az ágazat, amelyben a vállalat a tevékenységét végzi, valamint a nyilvántartott korábbi jogsértések.
- (50) Ezen irányelv végrehajtásának megkönnyítése érdekében a tagállamoknak hatékony mechanizmusokat kell bevezetniük, amelyek segítségével az idénymunkások közvetlenül vagy megfelelő harmadik feleken, például a szakszervezeteken vagy más egyesületeken keresztül jogsegélyért folyamodhatnak vagy panasszal élhetnek. Ez az olyan helyzetek kezelése érdekében tűnik szükségesnek, amikor az idénymunkások nincsenek tisztában a szabályok érvényre juttatását célzó mechanizmusok meglétével, vagy vonatkoznak saját nevükben igénybe venni ezeket, mert félnek a lehetséges következményektől. Az idénymunkások számára biztosítani kell a bírói jogvédelemhez való hozzáférést a panasz benyújtása miatti esetleges megtorlásokkal szemben.
- (51) Mivel az irányelv céljait, nevezetesen egy speciális beutazási és tartózkodási eljárás bevezetését, harmadik országbeli állampolgárok idénymunka-vállalás céljából történő beutazására és tartózkodására vonatkozó feltételek elfogadását és az e személyeket idénymunkásként megillető jogok meghatározását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően, figyelembe véve az európai és nemzeti szintű bevándorlási és foglalkoztatáspolitikákat is. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (52) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapjogokat és az Európai Unió Alapjogi Chartája által – különösen annak 7. cikkében, 15. cikke (3) bekezdésében, 17. cikkében, 27. cikkében, 28. cikkében, 31. cikkében és 33. cikke (2) bekezdésében – elismert elveket, az EUSZ 6. cikkének megfelelően.
- (53) A tagállamok és a Bizottság magyarázó dokumentumokról szóló, 2011. szeptember 28-i együttes politikai

nyilatkozatának⁽¹⁾ megfelelően a tagállamok vállalták, hogy indokolt esetben az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez az irányelv egyes elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszköz megfelelő részei közötti kapcsolatot magyarázó egy vagy több dokumentumot mellékelnek. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy ilyen dokumentumok megküldése indokolt.

- (54) Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban, és e jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, az Egyesült Királyság és Írország nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rájuk nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (55) Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban Dánia nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

(1) Ez az irányelv a harmadik országbeli állampolgárok idénymunkásként való munkavállalás céljából való beutazására és tartózkodására vonatkozó feltételeket, valamint az idénymunkások jogait határozza meg.

(2) A kilencven napot meg nem haladó tartózkodások esetében ezen irányelv alkalmazása nem érinti a schengeni vívmányokat, így különösen a Vízumkódexet, a Schengeni Határ-ellenőrzési Kódexet és a 539/2001/EK rendeletet.

2. cikk

Hatály

(1) Ez az irányelv olyan harmadik országbeli állampolgárokra alkalmazandó, akik a tagállamok területén kívül rendelkeznek lakóhellyel, és idénymunkásként való munkavállalás céljából kérik beutazásuk és tartózkodásuk engedélyezését valamely tagállam területére, vagy akik számára már engedélyezték ezen irányelv feltételeinek megfelelően a beutazást és tartózkodást.

Ez az irányelv – a 15. cikkben említett esetek kivételével – nem alkalmazandó azokra a harmadik országbeli állampolgárokra, akik a kérelem benyújtásának időpontjában a tagállamok területén tartózkodnak.

(1) HL C 369., 2011.12.17., 14. o.

(2) Ezen irányelv átültetésekor a tagállamok – adott esetben a szociális partnerekkel konzultálva – elkészítik azon foglalkoztatási ágazatok listáját, amelyek esetében a végzett tevékenységek az év adott szakaszához kötődnek. A tagállamok e listát – adott esetben a szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően – módosíthatják. A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot ezekről a módosításokról.

(3) Ez az irányelv nem alkalmazandó azon harmadik országbeli állampolgárokra, akik:

- a) másik tagállamban letelepedett vállalkozás nevében, szolgáltatások nyújtása keretében végeznek tevékenységet az EUMSZ 56. cikke értelmében, beleértve azokat a harmadik országbeli állampolgárokat, akiket a 96/71/EK irányelv értelmében szolgáltatások nyújtása keretében küldött ki valamely tagállamban letelepedett vállalkozás;
- b) olyan uniós polgárok családtagjai, akik az Unión belüli szabad mozgáshoz való jogukat gyakorolták a 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽¹⁾ összhangban;
- c) családtagjaikkal együtt és állampolgárságuktól függetlenül az Unió és a tagállamok, vagy az Unió és harmadik országok közötti megállapodások értelmében az uniós polgárokéval azonos jogokat élveznek a szabad mozgás tekintetében.

3. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) „harmadik országbeli állampolgár”: minden olyan személy, aki az EUMSZ 20. cikkének (1) bekezdése értelmében nem az Unió polgára;
- b) „idénymunkás”: olyan harmadik országbeli állampolgár, aki megtartja harmadik országbeli állandó lakóhelyét, és jogszerűen és ideiglenesen, valamely tagállam területén tartózkodik abból a célból, hogy a harmadik országbeli állampolgár, valamint az adott tagállamban letelepedett munkáltató között közvetlenül létrejött, egy vagy több határozott idejű munkaszerződés alapján olyan tevékenységet végezzen, amely az év adott szakaszához kötődik;
- c) „az év adott szakaszához kötődő tevékenység”: olyan tevékenység, amely az év bizonyos szakaszához kötődik az adott évszak feltételeihez kapcsolódó ismétlődő esemény vagy események sorozata miatt, amikor az általában zajló műveletek esetében szükségesnél jóval több munkaóra van szükség;
- d) „idénymunka-vállalási engedély”: a 1030/2002/EK tanácsi rendeletben ⁽²⁾ meghatározott formátum felhasználásával

kibocsátott olyan, az idénymunka-vállalásra való utalást tartalmazó engedély, amely a jogosultját ennek az irányelvnek a feltételei mellett, valamely tagállam területén kilencven napot meghaladó tartózkodásra és munkavállalásra jogosítja;

- e) „rövid távú tartózkodásra jogosító vízum”: valamely tagállam által a Vízumkódex 2. cikke 2. pontja a) alpontjának megfelelően, vagy – a schengeni vívmányokat nem teljes körűen alkalmazó tagállamok esetében – e tagállamok nemzeti jogának megfelelően kibocsátott engedély;
- f) „hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum”: valamely tagállam által a Schengeni Végrehajtási Egyezmény 18. cikkének megfelelően, vagy – a schengeni vívmányokat nem teljes körűen alkalmazó tagállamok esetében – e tagállamok nemzeti jogának megfelelően kibocsátott engedély;
- g) „összevont kérelmezési eljárás”: olyan eljárás, amely egy harmadik országbeli állampolgár részére valamely tagállam területén történő tartózkodás és munkavállalás engedélyezésére irányuló egyetlen kérelem alapján az idénymunka-vállalási engedélyre irányuló kérelemről szóló döntés meghozatalát eredményezi;
- h) „idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány”: a 12. cikkben említett minden olyan jogosítvány, amely birtokosát feljogosítja arra, hogy azon tagállam területén tartózkodjon és vállaljon munkát, amely a jogosítványt ezen irányelvnek megfelelően kibocsátotta;
- i) „munkavállalási engedély”: valamely tagállam által a nemzeti joggal összhangban az adott tagállam területén való munkavégzés céljából kibocsátott engedély.

4. cikk

Kedvezőbb rendelkezések

- (1) Ez az irányelv az alábbi jogi eszközökben foglalt kedvezőbb rendelkezések érintése nélkül alkalmazandó:
 - a) az uniós jog, beleértve az egyrészről az Unió vagy az Unió és tagállamai, másrészről egy vagy több harmadik ország között kötött két- vagy többoldalú megállapodásokat;
 - b) egy vagy több tagállam és egy vagy több harmadik ország között megkötött két- vagy többoldalú megállapodások.
- (2) Ez az irányelv nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy olyan rendelkezéseket fogadjanak el vagy tartsanak hatályban, amelyek a 18., 19., 20., 23. és 25. cikk vonatkozásában kedvezőbbek azokra a harmadik országbeli állampolgárokra nézve, akikre az irányelv vonatkozik.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 2004/38/EK irányelve az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 158., 2004.4.30., 77. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2002. június 13-i 1030/2002/EK rendelete a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról (HL L 157., 2002.6.15., 1. o.).

II. FEJEZET

A BEUTAZÁS ÉS TARTÓZKODÁS FELTÉTELEI

5. cikk

Az idénymunkásként való munkavállalás céljából való beutazásra és kilencven napot meg nem haladó tartózkodásra vonatkozó kritériumok és követelmények

(1) A tagállamokhoz benyújtott, ezen irányelv feltételei szerinti beutazás és kilencven napot meg nem haladó tartózkodás iránti kérelemhez a következő dokumentumokat kell csatolni:

a) az adott tagállamban végzendő idénymunkára vonatkozó érvényes munkaszerződés vagy – ha azt a nemzeti jogszabályok, a közigazgatási rendelkezések vagy gyakorlat előírja – kötelező érvényű állásajánlat az adott tagállamban letelepített munkáltatótól, amely tartalmazza:

i. a munkavégzés helyét és típusát;

ii. a munkaviszony időtartamát;

iii. a díjazást; és

iv. a heti vagy havi munkaórák számát;

v. a fizetett szabadság mértékét;

vi. adott esetben az egyéb releváns munkafeltételeket; és

vii. lehetőség szerint a munkaviszony kezdetének időpontját;

b) arra vonatkozó bizonyíték, hogy a kérelmező rendelkezik vagy – ha a nemzeti jog ezt lehetővé teszi – igényelt az érintett tagállam állampolgáira általában vonatkozó összes kockázati tényezőre kiterjedő egészségbiztosítást arra az időszakra, amelyre nem terjed ki az e tagállamban végzett munkával kapcsolatos vagy abból következő biztosítás és a megfelelő ellátásokra való jogosultság;

c) bizonyíték arra nézve, hogy az idénymunkás megfelelő szállással rendelkezik, vagy hogy számára megfelelő szállást fognak biztosítani a 20. cikknek megfelelően.

(2) A tagállamok megkövetelik, hogy az (1) bekezdés a) pontjában említett feltételek összhangban legyenek az alkalmazandó joggal, kollektív szerződésekkel és/vagy gyakorlattal.

(3) Az (1) bekezdés szerint benyújtott dokumentumok alapján a tagállamok előírják, hogy az idénymunkásnak nem lehet hozzáférése a szociális segítségnyújtási rendszerükhöz.

(4) Ha a munkaszerződés vagy a kötelező érvényű állásajánlat rendelkezése szerint a harmadik országbeli állampolgár

a 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽¹⁾ meghatározott szabályozott szakmát fog gyakorolni, a tagállamok előírhatják, hogy a kérelmező nyújtson be azt igazoló dokumentumokat, hogy a harmadik országbeli állampolgár teljesíti az adott szabályozott szakma gyakorlására vonatkozóan a nemzeti jogban megállapított feltételeket.

(5) A 12. cikk (1) bekezdésében említett jogosítvány iránti kérelem megvizsgálásakor a schengeni vívmányokat nem teljes körűen alkalmazó tagállamok ellenőrzik, hogy a harmadik országbeli állampolgár:

a) nem jelent-e kockázatot az illegális bevándorlás szempontjából;

b) szándékában áll-e legkésőbb a jogosítvány lejártának napján a tagállamok területét elhagyni.

6. cikk

Kilencven napot meghaladó tartózkodás esetében az idénymunkások beutazására és tartózkodására vonatkozó kritériumok és követelmények

(1) A tagállamoknak benyújtott, ezen irányelv feltételei szerinti beutazás és kilencven napot meghaladó tartózkodás iránti kérelemhez a következő dokumentumokat kell csatolni:

a) az adott tagállamban végzendő idénymunkára vonatkozó érvényes munkaszerződés vagy – ha a nemzeti jog, a közigazgatási rendelkezések vagy a gyakorlat megköveteli – kötelező érvényű állásajánlat az adott tagállamban letelepített munkáltatótól, amely tartalmazza:

i. a munkavégzés helyét és típusát;

ii. a munkaviszony időtartamát;

iii. a díjazást;

iv. a heti vagy havi munkaórák számát;

v. a fizetett szabadság mértékét;

vi. adott esetben az egyéb releváns munkafeltételeket; és

vii. lehetőség szerint a munkaviszony kezdetének időpontját;

b) arra vonatkozó bizonyíték, hogy a kérelmező rendelkezik vagy – ha a nemzeti jog ezt lehetővé teszi – igényelt az érintett tagállam állampolgáira általában vonatkozó összes kockázati tényezőre kiterjedő egészségbiztosítást arra az időszakra, amelyre nem terjed ki az e tagállamban végzett munkával kapcsolatos vagy abból következő biztosítás és a megfelelő ellátásokra való jogosultság;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK irányelve a szakmai képesítések elismeréséről (HL L 255., 2005.9.30., 22. o.).

c) bizonyíték arra nézve, hogy az idénymunkás megfelelő szállással rendelkezik, vagy hogy számára megfelelő szállást fognak biztosítani a 20. cikknek megfelelően.

(2) A tagállamok megkövetelik, hogy az (1) bekezdés a) pontjában említett feltételek összhangban legyenek az alkalmazandó joggal, kollektív szerződésekkel és/vagy gyakorlattal.

(3) Az (1) bekezdés szerint benyújtott dokumentumok alapján a tagállamok megkövetelik, hogy az idénymunkás a tartózkodása során elegendő forrással rendelkezzen ahhoz, hogy eltartsa magát anélkül, hogy az érintett tagállam szociális segítségnyújtási rendszerét igénybe venné.

(4) Nem engedélyezhető beutazás és tartózkodás azon harmadik országbeli állampolgárok számára, akikről feltételezhető, hogy veszélyt jelentenek a közrend, a közbiztonság vagy a közegészségügy tekintetében.

(5) A 12. cikk (2) bekezdésében említett jogosítvány iránti kérelem megvizsgálásakor a tagállamok ellenőrzik, hogy a harmadik országbeli állampolgár nem jelent-e kockázatot az illegális bevándorlás szempontjából, és hogy szándékában áll-e legkésőbb a jogosítvány lejártának napján a tagállamok területét elhagyni.

(6) Ha a munkaszerződés vagy a kötelező érvényű állásajánlat rendelkezése szerint a harmadik országbeli állampolgár a 2005/36/EK irányelvben meghatározott szabályozott szakmát fog gyakorolni, a tagállamok előírhatják, hogy a kérelmező nyújtson be azt igazoló dokumentumokat, hogy a harmadik országbeli állampolgár teljesíti az adott szabályozott szakma gyakorlására vonatkozóan a nemzeti jogban megállapított feltételeket.

(7) A tagállamok előírják, hogy a harmadik országbeli állampolgároknak a nemzeti jog által meghatározott érvényes úti okmánnyal kell rendelkezniük. A tagállamok előírják, hogy az úti okmány érvényességi ideje kiterjedjen legalább az idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány érvényességének időtartamára.

Ezen túlmenően a tagállamok előírhatják azt is, hogy

- a) az úti okmány érvényességi ideje legfeljebb három hónappal meghaladja a tartózkodás tervezett időtartamát;
- b) az úti okmány kiállításának időpontja ne legyen tíz évnél régebbi; és
- c) az úti okmány legalább két üres lapot tartalmazzon.

7. cikk

A beutazási és tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek száma

Ezen irányelv nem érinti a tagállamok arra vonatkozó jogát, hogy meghatározzák azt, hogy idénymunka-vállalás céljából

hány harmadik országbeli állampolgár beutazását engedélyezik területükre. Ezen az alapon az idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány iránti kérelem befogadhatatlannak minősíthető vagy elutasítható.

8. cikk

Az elutasítás indokai

(1) A tagállamok elutasítják az idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány iránti kérelmet, amennyiben:

- a) az 5. vagy a 6. cikk nem teljesül; vagy
- b) az 5. vagy 6. cikk teljesítése céljából bemutatott dokumentumokat csalárd módon szereztek, meghamisították, illetve megváltoztatták.

(2) A tagállamok – adott esetben – elutasítják az idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány iránti kérelmet, amennyiben:

- a) a munkáltatót a nemzeti joggal összhangban szankcióval sújtották a be nem jelentett munkavégzés és/vagy az illegális foglalkoztatás miatt;
- b) a munkáltató üzleti vállalkozása a nemzeti fizetésképtelenségi jogszabályok értelmében felszámolás alatt áll vagy állt, vagy nem folytat gazdasági tevékenységet; vagy
- c) a munkáltatóval szemben a 17. cikk alapján szankciót szabtak ki.

(3) A tagállamok ellenőrizhetik, hogy az adott álláshely betölthető lenne-e az érintett tagállam állampolgárai vagy egyéb uniós polgárok, illetőleg az adott tagállam területén jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok által, és ez esetben elutasíthatják a kérelmet. Ezt a bekezdést a csatlakozási okmányok vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott, uniós preferencia elvének sérelme nélkül kell alkalmazni.

(4) A tagállamok elutasíthatják az idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány iránti kérelmet, amennyiben:

- a) a munkáltató elmulasztotta teljesíteni a szociális biztonság, az adóüggyel, a munkavállalók jogaival, a munkakörülményekkel vagy a munkavállalás feltételeivel kapcsolatos, az alkalmazandó jogban és/vagy kollektív szerződésekben meghatározott kötelezettségeit; vagy
- b) a kérelem időpontját közvetlenül megelőző tizenkét hónap során a munkáltató megszüntetett egy teljes munkaidős álláshelyet azon álláshely létrehozása érdekében, amelyet a munkáltató ezen irányelv alkalmazásával kíván betölteni; vagy
- c) a harmadik országbeli állampolgár nem teljesítette az idénymunkásként való beutazásra és tartózkodásra vonatkozóan hozott valamely korábbi döntésből eredő kötelezettségeit.

(5) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéseket nem érintve, a kérelmek elutasítására vonatkozó döntések meghozatala előtt a tagállamnak figyelembe kell vennie az eset sajátos körülményeit, beleértve az idénymunkás érdekeit is, továbbá tiszteletben kell tartani az arányosság elvét.

(6) Azokat az indokokat, amelyek alapján a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok kiadása elutasítható, a Vízumkódex szabályozza.

9. cikk

Az idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány visszavonása

(1) A tagállamok visszavonják az idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítványt, amennyiben:

- a) az 5. vagy a 6. cikk céljából benyújtott dokumentumokat csalárd módon szereztek, meghamisították vagy megváltoztatták; vagy
- b) a jogosítvány birtokosa más célból tartózkodik az adott tagállamban, mint amire jogosítványt kapott.

(2) A tagállamok – adott esetben – visszavonják az ezen irányelv alapján kibocsátott idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítványt, amennyiben:

- a) a munkáltatót a nemzeti joggal összhangban szankcióval sújtották a be nem jelentett munkavégzés és/vagy az illegális foglalkoztatás miatt;
- b) a munkáltató üzleti vállalkozása a nemzeti fizetésképtelenségi jogszabályok értelmében felszámolás alatt áll vagy állt, vagy nem folytat gazdasági tevékenységet; vagy
- c) a munkáltatóval szemben a 17. cikk alapján szankciót szabtak ki.

(3) A tagállamok a következőkben felsorolt esetek bármelyikében visszavonhatják az idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítványt:

- a) az 5. vagy a 6. cikk rendelkezései nem vagy már teljesülnek; vagy
- b) a munkáltató elmulasztotta teljesíteni a szociális biztonsággal, az adóüggyel, a munkavállalók jogaival, a munkakörülményekkel vagy a foglalkoztatás feltételeivel kapcsolatos, az alkalmazandó jogban és/vagy kollektív szerződésekben meghatározott kötelezettségeit; vagy
- c) a munkáltató nem teljesítette a munkaszerződésen alapuló kötelezettségeit; vagy
- d) a kérelem időpontját közvetlenül megelőző tizenkét hónap során a munkáltató megszüntetett egy teljes munkaidős álláshelyet azon álláshely létrehozása érdekében, amelyet a munkáltató ezen irányelv alkalmazásával kíván betölteni.

(4) A tagállamok visszavonhatják az idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítványt, ha a harmadik országbeli állampolgár

a 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ alapján nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújt be, vagy az érintett tagállam nemzeti jogával, nemzetközi kötelezettségeivel vagy gyakorlatával összhangban védelemért folyamodik.

(5) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéseket nem érintve, a jogosítványok visszavonására vonatkozó döntések meghozatala során figyelembe kell venni az eset sajátos körülményeit, beleértve az idénymunkás érdekeit is, és tiszteletben kell tartani az arányosság elvét.

(6) Azokat az indokokat, amelyek alapján a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok semmissé nyilváníthatók vagy visszavonhatók, a Vízumkódex szabályozza.

10. cikk

Együttműködési kötelezettség

A tagállamok megkövetelhetik a munkáltatótól, hogy bocsásson rendelkezésre minden olyan releváns információt, amely az idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány kibocsátásához, meghosszabbításához vagy megújításához szükséges.

III. FEJEZET

AZ IDÉNYMUNKA-VÁLLALÁSRA VONATKOZÓ JOGOSÍTVÁNYOK ÉS AZ AZOKKAL KAPCSOLATOS ELJÁRÁS

11. cikk

Tájékoztatás

(1) A tagállamok könnyen hozzáférhetővé teszik a kérelmezők számára a kérelemhez szükséges igazoló okmányokra vonatkozó információkat, valamint a beutazásra és tartózkodásra vonatkozó információkat, beleértve az idénymunkás jogait és kötelezettségeit, valamint a rá vonatkozó eljárási biztosítékokat is.

(2) Amennyiben a tagállamok harmadik országbeli állampolgárok számára idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítványt bocsátanak ki, írásban tájékoztatniuk kell őket az ezen irányelv szerinti jogaikról és kötelezéseikről, a panasztételi eljárásokat is beleértve.

12. cikk

Idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány

(1) A kilencven napot meg nem haladó tartózkodás esetében azon harmadik országbeli állampolgárok részére, akik megfelelnek az 5. cikknek és akikre nem vonatkoznak a 8. cikkben foglalt indokok, a tagállamok – a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok kibocsátására vonatkozóan a Vízumkódexben és az 1683/95/EK tanácsi rendeletben⁽²⁾ megállapított szabályok sérelme nélkül – a következő idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítványok egyikét bocsátják ki:

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. december 13-i 2011/95/EU irányelve a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról (HL L 337., 2011.12.20., 9. o.).

⁽²⁾ A Tanács 1995. május 29-i 1683/95/EK rendelete a vízumok egységes formátumának meghatározásáról (HL L 164., 1995.7.14., 1. o.).

- a) rövid távú tartózkodásra jogosító vízum, amelyben feltüntették, hogy kibocsátására idénymunka-vállalás céljából került sor;
- b) rövid távú tartózkodásra jogosító vízum és munkavállalási engedély, amelyben feltüntették, hogy kibocsátására idénymunka-vállalás céljából került sor; vagy
- c) munkavállalási engedély, amelyen feltüntették, hogy kibocsátására idénymunka-vállalás céljából került sor, amennyiben a harmadik országbeli állampolgár nem tartozik vízumkötelezettség hatálya alá az 539/2001/EK rendelet II. mellékletének megfelelően és az érintett tagállam nem alkalmazza esetében az említett rendelet 4. cikkének (3) bekezdését.

Ezen irányelv átültetésekor a tagállamok vagy az a) és a c) pontban említett engedélyekről, vagy a b) és a c) pontban említett engedélyekről rendelkeznek.

(2) A kilencven napot meghaladó tartózkodás esetében azon harmadik országbeli állampolgárok részére, akik megfelelnek a 6. cikknek és akikre nem vonatkoznak a 8. cikkben foglalt indokok, a tagállamok a következő idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítványok egyikét bocsátják ki:

- a) hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum, amelyben feltüntették, hogy kibocsátására idénymunka-vállalás céljából került sor;
- b) idénymunka-vállalási engedély; vagy
- c) idénymunka-vállalási engedély és hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum, amennyiben a nemzeti jog értelmében a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum a tagállam területére való belépéshez szükséges.

Ezen irányelv átültetésekor a tagállamok csak az a), b) és c) pontban említett engedélyek egyikéről rendelkeznek.

(3) A tagállamok – a schengeni vívmányok sérelme nélkül – meghatározzák, hogy a kérelmet a harmadik országbeli állampolgárnak és/vagy a munkáltatónak kell-e benyújtania.

A tagállamok annak meghatározására vonatkozó kötelezettsége, hogy a kérelmet a harmadik országbeli állampolgárnak és/vagy a munkáltatónak kell-e benyújtania, nem sértheti azokat a szabályokat, amelyek mindkét félnek az eljárásba való bevonását írják elő.

(4) A tagállamok illetékes hatóságai az 1030/2002/EK rendeletben megállapított formátum használatával állítják ki a (2) bekezdés első albekezdésének b) és c) pontjában említett idénymunka-vállalási engedélyt. A tagállamok az engedélyen feltüntetik, hogy azt idénymunka-vállalás céljából állították ki.

(5) A hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumok esetében – a 1683/95/EK tanácsi rendelet mellékletének 12. pontjával

összhangban – a tagállamok a vízumbélyegen a „megjegyzések” fejléc alatt feltüntetik, hogy a vízumot idénymunka-vállalás céljából bocsátották ki.

(6) A tagállamok papír formátumú dokumentumon kiegészítő információkat is feltüntethetnek az idénymunkás munkaviszonyával kapcsolatban, illetve az 1030/2002/EK rendelet 4. cikkében és a rendelet melléklete a) pontjának 16. alpontjában említettek szerint elektronikus formátumban is tárolhatnak ilyen adatokat.

(7) Amennyiben a tagállam területére való belépéshez vízum szükséges és a harmadik országbeli állampolgár teljesíti az idénymunka-vállalási engedély kibocsátására vonatkozóan a (2) bekezdés első albekezdésének c) pontjában meghatározott feltételeket, az érintett tagállamnak minden lehetséges módon elő kell segítenie, hogy a harmadik országbeli állampolgár megkapja a szükséges vízumot.

(8) A (2) bekezdés első albekezdésének a) pontjában említett hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumnak a kibocsátása nem sértheti a tagállamok azon lehetőségét, hogy előzetesen engedélyt adjanak ki az érintett tagállamban történő munkavállalás céljára.

13. cikk

Idénymunka-vállalási engedély iránti kérelmek

(1) A tagállamok kijelölik az idénymunka-vállalási engedélyek iránti kérelmek fogadása és elbírálása, valamint az engedélyek kibocsátása tekintetében illetékes hatóságokat.

(2) Az idénymunka-vállalási engedélyek iránti kérelmet összevont kérelmezési eljárás keretében kell benyújtani.

14. cikk

A tartózkodás időtartama

(1) A tagállamoknak meg kell határozniuk az idénymunkások tartózkodásának maximális időtartamát, amely tizenkét hónapos időtartamon belül minimum öt és maximum kilenc hónap közötti időtartam lehet. Ezen időtartam leteltét követően a harmadik országbeli állampolgárnak el kell hagynia a tagállam területét, hacsak az érintett tagállam nem bocsátott ki a nemzeti vagy az uniós jog alapján az idénymunkától eltérő célra tartózkodásra jogosító engedélyt.

(2) A tagállamok minden tizenkét hónapos időszak vonatkozásában meghatározhatnak egy olyan maximális időtartamot, amely alatt a munkáltatók számára engedélyezik idénymunkások alkalmazását. Ez az időtartam nem lehet kevesebb, mint az (1) bekezdésben meghatározott maximális tartózkodási időtartam.

15. cikk

A tartózkodás meghosszabbítása vagy az idenyomunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány megújítása

(1) A 14. cikk (1) bekezdésében említett maximális időtartamon belül és azzal a feltétellel, hogy megfelelnek az 5. vagy a 6. cikk rendelkezéseinek, továbbá a 8. cikk (1) bekezdésének b) pontjában, a 8. cikk (2) bekezdésében és – adott esetben – a 8. cikk (4) bekezdésében foglalt indokok nem állnak fenn, a tagállamok egy alkalommal engedélyezik az idenyomunkások számára tartózkodásuk meghosszabbítását, amennyiben az idenyomunkás meghosszabbítja az addigi munkáltatójával kötött szerződését.

(2) A tagállamok a nemzeti joguknak megfelelően dönthetnek úgy, hogy lehetővé teszik az idenyomunkások számára, hogy az addigi munkáltatóval fennálló szerződésüket és tartózkodásukat egynél több alkalommal meghosszabbítsák, amennyiben nem lépik túl a 14. cikk (1) bekezdésében meghatározott maximális időtartamot.

(3) A 14. cikk (1) bekezdésében említett maximális időtartamon belül és azzal a feltétellel, hogy megfelelnek az 5. vagy a 6. cikk rendelkezéseinek, továbbá a 8. cikk (1) bekezdésének b) pontjában, a 8. cikk (2) bekezdésében és – adott esetben – a 8. cikk (4) bekezdésében foglalt indokok nem állnak fenn, a tagállamok egy alkalommal engedélyezik az idenyomunkások számára tartózkodásuk abból a célból történő meghosszabbítását, hogy másik munkáltatónál vállaljanak munkát.

(4) A tagállamok a nemzeti joguknak megfelelően dönthetnek úgy, hogy lehetővé teszik az idenyomunkások számára, hogy az addigotól eltérő munkáltatóval kössenek szerződést és tartózkodásukat egynél több alkalommal meghosszabbítsák, amennyiben nem lépik túl a 14. cikk (1) bekezdésében meghatározott maximális időtartamot.

(5) Az (1)–(4) bekezdés alkalmazásában a tagállamok elfogadják a benyújtott kérelmet, ha az ezen irányelv alapján tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkező idenyomunkás az érintett tagállam területén tartózkodik.

(6) A tagállamok megtagadhatják a tartózkodás meghosszabbítását vagy az idenyomunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány megújítását, ha az adott álláshely betölthető az érintett tagállam állampolgárai vagy egyéb uniós polgárok, illetőleg az adott tagállam területén jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok által. Ezt a bekezdést a csatlakozási okmányok vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott, uniós preferencia elvének sérelme nélkül kell alkalmazni.

(7) A tagállamok megtagadják a tartózkodás meghosszabbítását vagy az idenyomunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány megújítását, ha a tartózkodásnak a 14. cikk (1) bekezdésében meghatározott maximális időtartama letelt.

(8) A tagállamok megtagadhatják a tartózkodás meghosszabbítását vagy az idenyomunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány megújítását, ha a harmadik országbeli állampolgár a 2011/95/EU irányelv alapján nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújt be, vagy ha a harmadik országbeli állampolgár

az érintett tagállam nemzeti jogával, nemzetközi kötelezettségeivel vagy gyakorlatával összhangban védelemért folyamodik.

(9) A 9. cikk (2) bekezdése és (3) bekezdésének b), c) és d) pontja nem alkalmazandó azon idenyomunkásokra, akik az e cikk (3) bekezdésének megfelelően másik munkáltatóval kívánnak munkaviszonyt létesíteni, amennyiben ezek a rendelkezések alkalmazandók az addigi munkáltatóra.

(10) A rövid távú tartózkodásra jogosító vízum meghosszabbításának indokait a Vízumkódex vonatkozó rendelkezései szabályozzák.

(11) A meghosszabbítás vagy megújítás iránti kérelmekre vonatkozó döntések meghozatala során – a 8. cikk (1) bekezdésének sérelme nélkül – figyelembe kell venni az eset sajátos körülményeit, beleértve az idenyomunkás érdekeit is, és tiszteltben kell tartani az arányosság elvét.

16. cikk

Az ismételt beutazás megkönnyítése

(1) A tagállamok megkönnyítik azon harmadik országbeli állampolgárok ismételt belépését, akik a megelőző öt év során legalább egy alkalommal engedélyt kaptak arra, hogy idenyomunkásként beutazzanak az adott tagállam területére és ott tartózkodjanak, és akik minden egyes tartózkodásuk során maradéktalanul tiszteletben tartották az idenyomunkásokra vonatkozóan ebben az irányelvben megállapított feltételeket.

(2) Az ismételt beutazás (1) bekezdésben említett megkönnyítése magában foglalhat egy vagy több intézkedést, például az alábbiakat:

- a) mentesülés biztosítása az 5. vagy a 6. cikkben említett dokumentumok közül egy vagy több benyújtásának követelménye alól;
- b) egyetlen közigazgatási aktus keretében több idenyomunka-vállalási engedély kibocsátása;
- c) gyorsított eljárás alkalmazása az idenyomunka-vállalási engedély vagy a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelmekre vonatkozó döntések meghozatala érdekében;
- d) elsőbbség biztosítása az idenyomunkásként történő beutazás és tartózkodás iránti kérelmek elbírálásának, beleértve a kérelmekről való döntéshozatal során a korábbi, tartózkodásra jogosító engedélyek figyelembevételét a kvóták kimerülése szempontjából.

17. cikk

A munkáltatókkal szembeni szankciók

(1) A tagállamok rendelkeznek az azon munkáltatókkal szemben alkalmazandó szankciókról, akik elmulasztották teljesíteni az ezen irányelvből származó kötelezettségeiket; a szankciók kiterjedhetnek arra is, hogy az ezen irányelv szerinti kötelezettségeiket súlyosan megszegő munkáltatókat kizárják az idenyomunkások alkalmazásából. E szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben az idenymunka-vállalásra vonatkozó jogosítványt a 9. cikk (2) bekezdésének és (3) bekezdése b), c) és d) pontjának megfelelően visszavonták, a munkáltató köteles legyen a nemzeti jog szerinti eljárásoknak megfelelően kártérítést fizetni az idenymunkás részére. E felelősségnek ki kell terjednie minden olyan kötelezettségre, amelyet a munkáltatónak tiszteletben kellene tartania abban az esetben, ha az idenymunka-vállalásra vonatkozó jogosítványt nem vonták volna vissza.

(3) Amennyiben a munkáltató olyan alvállalkozó, aki megszegte ezen irányelv rendelkezéseit, és amennyiben a fővállalkozó vagy bármely köztes alvállalkozó nem vállalt gondossági kötelezettséget a nemzeti jogban meghatározottak szerint, a fővállalkozó és bármely köztes alvállalkozó:

- a) terhére az (1) bekezdésben említett szankciók alkalmazhatók;
- b) a munkáltató mellett vagy a munkáltató helyett kötelezhető az idenymunkás részére a (2) bekezdés szerint járó kártérítés megfizetésére;
- c) a munkáltató mellett vagy a munkáltató helyett kötelezhető a nemzeti jog alapján az idenymunkásnak járó, de részére nem teljesített kifizetések teljesítésére.

A tagállamok nemzeti jogukban a felelősségre vonatkozóan szigorúbb szabályokat is megállapíthatnak.

18. cikk

Eljárási biztosítékok

(1) A tagállamok illetékes hatóságai döntést hoznak az idenymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány iránti kérelemről. Az illetékes hatóságok e döntést – a nemzeti jogban megállapított közlésre vonatkozó eljárásoknak megfelelően – a lehető leghamarabb, de legkésőbb a hiánytalan kérelem benyújtásának időpontjától számított 90 napon belül írásban közlik a kérelmezővel.

(2) A tartózkodás meghosszabbítása vagy a jogosítvány megújítása iránti, a 15. cikk szerinti kérelmek esetében a tagállamok megtesznek minden ésszerű lépést annak biztosítására, hogy az idenymunkás a folyamatban lévő közigazgatási eljárás miatt ne kényszerüljön az adott munkáltatóval fennálló munkaviszonya megszakítására vagy ne legyen akadályozott abban, hogy új munkáltatóval munkaviszonyt létesítsen.

Amennyiben az idenymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány érvényességi ideje a meghosszabbítási vagy megújítási eljárás alatt lejár, a tagállamok – a nemzeti joguknak megfelelően – engedélyezik az idenymunkás számára a területükön való tartózkodást mindaddig, amíg az illetékes hatóságok döntenek a kérelemről, feltéve, hogy a kérelem benyújtására a jogosítvány érvényességi idejének lejártát megelőzően került sor és a 14. cikk (1) bekezdésében említett időtartam még nem telt le.

A második albekezdés alkalmazása esetén a tagállamok dönthetnek többek között úgy, hogy:

- a) ideiglenes nemzeti tartózkodási engedélyt vagy ezzel egyenértékű jogosítványt bocsátanak ki a döntés meghozataláig; vagy
- b) engedélyezik az idenymunkás számára a munkavállalást e döntés meghozataláig.

A meghosszabbítás vagy megújítás iránti kérelmek elbírálásának ideje alatt ezen irányelv vonatkozó rendelkezései alkalmazandók.

(3) Amennyiben a kérelem alátámasztására megadott információ vagy dokumentáció nem teljes körű, úgy az illetékes hatóságok ésszerű időn belül közlik a kérelmezővel azt, hogy milyen további információkra van szükség, és ésszerű határidőt jelölnek ki ezen információk benyújtására. Az (1) bekezdésben említett időtartam felfüggesztésre kerül mindaddig, amíg az illetékes hatóságok a szükséges további információkat meg nem kapják.

(4) Az idenymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány iránti kérelem elfogadhatatlanná minősítéséről vagy elutasításáról, illetve a tartózkodás meghosszabbításának vagy az idenymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány megújításának megtagadásáról szóló döntés indokairól a kérelmezőt írásban kell értesíteni. Az idenymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány visszavonásáról szóló döntés indokait írásban kell közölni az idenymunkással és – ha a nemzeti jog úgy rendelkezik – a munkáltatóval egyaránt.

(5) Az idenymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány iránti kérelem elfogadhatatlanná nyilvánításáról vagy elutasításáról, illetve a tartózkodás meghosszabbításának vagy az idenymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány megújításának megtagadásáról vagy az idenymunka-vállalásra vonatkozó jogosítvány visszavonásáról szóló döntéssel szemben az érintett tagállamban, annak nemzeti jogával összhangban, jogorvoslati lehetőséget kell biztosítani. Az írásbeli közlésnek pontosan meg kell jelölnie azt a bíróságot vagy közigazgatási hatóságot, amelyhez jogorvoslat iránti kérelem nyújtható be, valamint a jogorvoslati iránti kérelem benyújtásának a határidejét.

(6) A rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó eljárási biztosítékokat a Vízumkódex vonatkozó rendelkezései szabályozzák.

19. cikk

Díjak és költségek

(1) A tagállamok megkövetelhetik, hogy a kérelmezők a kérelmek ezen irányelvvvel összhangban történő elbírálásáért díjat fizessenek. Ezen díjak mértéke nem lehet aránytalan vagy túlzottan magas. A rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokkal kapcsolatos díjakra a schengeni vívmányok megfelelő rendelkezései irányadók. Amennyiben ezeket a díjakat a harmadik országbeli állampolgár fizeti meg, a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a nemzeti jognak megfelelően jogosultak legyenek a díjak munkáltató általi visszatérítésére.

(2) A tagállamok előírhatják az idénymunkások munkáltatói számára, hogy megfizessék az alábbiakat:

- a) az idénymunkás származási helyétől az érintett tagállambeli munkavégzés helyéig való oda- és visszautazás költsége;
- b) az 5. cikk (1) bekezdésének b) pontjában és a 6. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett betegbiztosítás költsége.

Amennyiben e költségeket a munkáltató állja, a munkáltató azokat nem térítheti meg az idénymunkással.

20. cikk

Szállás

(1) A tagállamok előírják a kérelmezőnek, hogy igazolja, hogy az idénymunkásnak olyan szállása lesz, amely tartózkodása időtartama alatt számára a nemzeti jog és/vagy gyakorlat szerinti, megfelelő lakhatási körülményeket biztosít. Az illetékes hatóságot tájékoztatni kell az idénymunkás szállásában bekövetkezett minden változásról.

(2) Amennyiben a szállásról a munkáltató gondoskodik vagy annak biztosítása a munkáltatón keresztül történik:

- a) az idénymunkás bérleti díj fizetésére kötelezhető, amelynek összege nem lehet túlzottan magas sem az idénymunkás nettó javadalmazásához, sem a szállás minőségéhez képest. A bérleti díjat nem lehet automatikusan levonni az idénymunkás béréből;
- b) a munkáltató bérleti szerződést vagy azzal egyenértékű dokumentumot biztosít az idénymunkás részére, amelyben egyértelműen feltünteti a szállás bérleti feltételeit;
- c) a munkáltató biztosítja, hogy a szállás megfeleljen az érintett tagállamban hatályban lévő általános egészségügyi és biztonsági előírásoknak.

21. cikk

Elhelyezés az állami foglalkoztatási szolgálatok által

A tagállamok határozhatnak úgy, hogy az idénymunkások elhelyezését kizárólag állami foglalkoztatási szolgálatok végezhetik.

IV. FEJEZET

JOGOK

22. cikk

Az idénymunka-vállalásra vonatkozó jogszabályon alapuló jogok

A 12. cikkben említett jogszabály érvényességi ideje alatt annak birtokosa legalább a következő jogokat élvezti:

- a) a jogszabályt kibocsátó tagállam területére való belépés és ott-tartózkodás joga;
- b) a jogszabályt kibocsátó tagállam teljes területén való szabad tartózkodás, a nemzeti joggal összhangban;
- c) a jogszabály szerint végezhető konkrét munka végzéséhez való jog, a nemzeti joggal összhangban.

23. cikk

Az egyenlő bánásmóddhoz való jog

(1) Az idénymunkást a fogadó tagállam állampolgáraival egyenlő bánásmód illeti meg legalább a következők vonatkozásában:

- a) a munkavállalás feltételei, beleértve a munkavállaló minimális életkorát, továbbá a munkakörülmények, köztük a fizetés, a munkaviszony megszüntetése, a munkaidő, a szabadság és a szabadnapok, valamint a munkahelyi egészségügyi és biztonsági követelmények;
- b) a sztrájkhoz és a szervezett fellépéshez való jog a fogadó tagállam nemzeti jogának és gyakorlatának megfelelően, az egyesülés és a gyülekezés szabadsága, a munkások vagy konkrét szakmák érdekeit képviselő szervezetekhez való csatlakozás joga, beleértve az ilyen szervezetek biztosította jogokat és előnyöket is, többek között a kollektív szerződések megtárgyalásához és megkötéséhez való jog, a közrendre és a közbiztonságra vonatkozó nemzeti rendelkezések sérelme nélkül;
- c) a munkáltató által teljesítendő visszamenőleges kifizetések a harmadik országbeli állampolgárt megillető javadalmazás minden hátraléka tekintetében;
- d) a szociális biztonság ágai, a 883/2004/EK rendelet 3. cikkében meghatározottak szerint;
- e) az áruk és szolgáltatások, illetve a nyilvánosság számára elérhető áru- és szolgáltatásellátás igénybevétele, kivéve a lakáshoz jutást, a szerződési szabadság sérelme nélkül, az uniós és a nemzeti joggal összhangban;
- f) a munkaügyi hivatalok által felkínált idénymunkával kapcsolatos tanácsadási szolgáltatások;
- g) oktatás és szakképzés;
- h) oklevelek, bizonyítványok és más szakmai képesítések elismerése a vonatkozó nemzeti eljárásokkal összhangban;

- i) adókedvezmények, feltéve, hogy a munkavállaló az adott tagállamban adózási szempontból illetőséggel rendelkezik.

Valamely harmadik országba költöző idénymunkások vagy az ilyen idénymunkások valamely harmadik országban lakóhellyel rendelkező azon túlélő hozzátartozói, akik az idénymunkás után ellátásra jogosultak, állami nyugellátásban részesülnek az idénymunkás korábbi munkaviszonyán alapuló és a 883/2004/EK rendelet 3. cikkében foglalt rendelkezéseknek megfelelően szerzett jogok alapján, ugyanazon feltételek mellett és mértékben, mint az érintett tagállam harmadik országba költöző állampolgárai.

- (2) A tagállamok a következő módon korlátozhatják az egyenlő bánásmódot:

- i. az (1) bekezdés első albekezdésének d) pontja tekintetében a családi ellátásokból és a munkanélküli ellátásokból való kizárás révén, az 1231/2010/EU rendelet sérelme nélkül;
- ii. az (1) bekezdés első albekezdésének g) pontja tekintetében a konkrét foglalkoztatási tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó oktatásra és szakképzésre való alkalmazásának korlátozásával, valamint a tanulmányi és megélhetési ösztöndíjak és hitelek, illetve egyéb támogatások és hitelek kizárásával;
- iii. az (1) bekezdés első albekezdésének i) pontja tekintetében annak alkalmazását az adókedvezmények vonatkozásában olyan esetekre korlátozhatják, amikor az idénymunkás azon családtagjainak, akikre nézve a kedvezményeket igénylik, a bejegyzett vagy szokásos tartózkodási helye az érintett tagállam területén található.
- (3) Az (1) bekezdésben meghatározott, egyenlő bánásmódhoz való jog nem sérti a tagállam azon jogát, hogy a 9. és a 15. cikkel összhangban visszavonja az idénymunka-vállalásra vonatkozó engedélyt, vagy megtagadja annak meghosszabbítását vagy megújítását.

24. cikk

Nyomon követés, vizsgálatok és helyszíni ellenőrzések

- (1) A tagállamok intézkedéseket hoznak az esetleges visszaélések megelőzése és ezen irányelv megsértésének szankcionálása érdekében. Ezen intézkedéseknek nyomon követést, vizsgálatokat és adott esetben helyszíni ellenőrzéseket kell magukban foglalniuk, a nemzeti joggal vagy közigazgatási gyakorlatokkal összhangban.

- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a munkaügyi ellenőrzésekre felelős szolgálatok vagy az illetékes hatóságok és – amennyiben a nemzeti jog az adott tagállam állampolgárságával rendelkező munkavállalók esetében így rendelkezik – a munkavállalók érdekeit képviselő szervezetek bejussanak a munka- és – a munkavállaló beleegyezésével – a szálláshelyekre.

25. cikk

A panasztétel megkönnyítése

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy hatékony mechanizmusok álljanak rendelkezésre, amelyeken keresztül az idénymunkások panasszal élhetnek munkáltatójukkal szemben közvetlenül vagy olyan harmadik felek útján, akik – a nemzeti jogban megállapított kritériumoknak megfelelően – jogos érdeke az ezen irányelvnek való megfelelés biztosítása, illetve a tagállam valamely illetékes hatóságán keresztül, amennyiben a nemzeti jog így rendelkezik.

- (2) A tagállamok biztosítják, hogy azon harmadik felek, akiknek a személyes jogukban megállapított kritériumoknak megfelelően jogos érdeke az ezen irányelvnek való megfelelés biztosítása, az idénymunkások nevében vagy érdekében eljárva, azok jóváhagyásával bármilyen, az ezen irányelv végrehajtását célzó közigazgatási vagy polgári jogi eljárást kezdeményezhessenek, a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó eljárások és döntések kivételével.

- (3) A tagállamok biztosítják, hogy az idénymunkásokra a hasonló munkakört betöltő egyéb munkavállalókkal megegyező módon vonatkozzanak rájuk azok az intézkedések, amelyek célja, hogy megóvják őket az elbocsátástól, illetve a munkáltató egyéb olyan hátrányos intézkedéseitől, amelyeket az ezen irányelv betartatását célzó, a vállalkozáson belüli panasztétel vagy bármely jogi eljárás válaszlépéseként tesz.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

26. cikk

Statisztika

- (1) A tagállamok megküldik a Bizottságnak az arra vonatkozó statisztikát, hogy hány darab idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítványt adtak ki első alkalommal és – lehetőség szerint – hány harmadik országbeli állampolgár esetében hosszabbították meg, újították meg vagy vonták vissza az idénymunka-vállalásra vonatkozó jogosítványt. Ezt a statisztikát állampolgárság szerinti, illetve – amennyiben lehetséges – a jogosítvány érvényességének időtartama szerinti, valamint gazdasági ágazat szerinti bontásban kell megadni.

- (2) Az (1) bekezdésben említett statisztikák egy naptári év referencia-időszakra vonatkoznak, és a referenciaév végét követő hat hónapon belül kell eljuttatni őket a Bizottságnak. Az első referenciaév 2017.

- (3) Az (1) bekezdésben említett statisztikákat a 862/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően kell továbbítani.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2007. július 11-i 862/2007/EK rendelete a migrációra és a nemzetközi védelemre vonatkozó közösségi statisztikákról, valamint a külföldi állampolgárságú munkavállalókra vonatkozó statisztikák összeállításáról szóló 311/76/EKG tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 199., 2007.7.31., 23. o.).

27. cikk

Jelentéstétel

A Bizottság háromévente – és első alkalommal legkésőbb 2019. szeptember 30-ig – jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az ezen irányelv tagállamokban való alkalmazásáról, valamint javaslatot tesz bármely szükséges módosításra.

28. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 2016. szeptember 30-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

29. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

30. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2014. február 26-án.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

D. KOURKOULAS